

RAKEISUUSKAAVIO / KAUPUNKIRAKENNE 1:5000

Tarjola

HANGONSILLAN RAKENTEESTA JA ELÄMÄSTÄ

Kiipaluuleelle saavutaan Siltakadulta, Läntiseltä yhdyksiltä ja Kalevankadulta. Alueen halkaisee sisäinen katu Siltakadulta Kalevankadulle. Katu on osin kevyenliikenteen raitti, osin pikakatu. Se alkaa keskustan suuntaan kivikatuksi ja laskeutuu lukiolle. Sieltä se jatkuu torin kautta pikakatuksi. Asuinkorttelien halki tilaa vaativan kaupan alueelle. Katu muuttuu suuntaa. Jolton rakymat vaihtuvat. Välillä se kapenee intimiksi katutaliksi ja avautuu aukioille ja puistoihin. Katu on alueen elämäntien ja kokoa toiminnan ja liikenteen sekä ohjaa kaikkiin kortteleihin ja Siltakadun kautta keskustaan. Alue jakoituu pölkittäisillä puistoilla asuinkortteleiksi, jolla voi toteuttaa ajan saatoa yksi kerrallaan. Puistot ja kaupunkivihreä hengittävät alueen osana luontoa elämästä ja tapahtumia alueelle. Ne rytmittävät liikkuksen korttelista toiseen ja korostavat korttelien omia identiteettejä. Siltakadun ja Renton ympäristö integroidaan monipuolisilla toiminnilla ja rakennusten mittakaavalla keskustan osaksi. Siltakadun uusi maamerkki aloittaa kiipaluuleen urbaanin osan, joka jalankulkuraitilla laskeutuu siltalle keskuksukielelle. Raitin ja rakennusten alla on ympäröivän alueen autopaikkoja ja huollon vaatimat tilat. Raitilla on siihen liittyvien uudisrakennusten sijaintipaikat. Läntiselle yhdyksille ulottuva puisto on peltole ja leikelle, alueen koteilla päästä Siltakadulta keskuksukielelle syntyy intensiivinen ja uskovtava Hyvinkään keskustan osa ja elävä kokonaisuus: siellä on työpaikkoja ja palveluja, siellä asutaan, opiskelemaan urheiluaan, katsotaan matseja, skeittailaan, istutaan kentän kulman kioskilla kahvilla ja pelataan boulette torin puolen ympäröimällä pienellä hekkakentällä. Urheilukentän viereen sopia myös nuoris- ja opiskelijasäilyminen. Yökaupunki luonnossa - luonto kaupungissa sekoittavat toisiinsa. Luonto rakennettu, viihtynyt ja luonnonvaraisena on tärkeä sekä ilmuuodotuksessa että ihmisten elämässä. Ukkotta mahdollistaa eri-ikäisten ihmisten yhdessäolon, istuskelun, leikin, palloleik, urheilu, kolleimisen auringossa ja eripituiset juoksu-, hiihto- ja kävelylenkit jokaisen kunnan ja län mukaan.

MAISEMA- JA KAUPUNKIKUVA

Maisema
Junanäkymä ja kaupunkisilhuetti muodostuvat korkeammasta Siltakadun päästä kerrostalorakentamisesta ja puiston takaa nousevasta pääosin nelikerroksisten asuinkorttelien loivista räystäsiltaista. Sen yläpuolelle noosee harkittu muutama korkeampi rakennus. Puistot jakavat alueen kuteen osaan. Luonteltaan urbaanimpia ja kivempi kollaissia kaakea puistotusten kehystämään toriaukion urheilukentän ja sillan kohdalla. Asuinkortteilit katkeavat puiston neljän osaan ja erottuvat tounaispäädyssä kaupan alueesta kapealla puistoyhteydellä. Korttelien välin sijottuvilla puistoilla on kukkin oma kontteerinen urheilukenttä. Läntiselle yhdyksille ulottuva puisto on peltole ja leikelle, alueen koteilla päästä Läntiseltä yhdyksiltä aukeava keskuksupisto avaa näkyvät veturimäisiä. Puisto on rauhallinen istutettu perhepuisto - paikka eväskäille ja lepposalle yhdessäololle. Läntisen Yhdyksen varren kummun laki on säilytetty mahdollisimman luonnonvaraisena ja sillä radalle ulottuva puistoyhteyks on olemukseltaan luonnonlasiempi, osin niittyinen. Läntistä Yhdyksiä Hyvinkään keskustaan saavutessa Hangonsillan alue näkyy puiden takaa puistoyhteyksien rytmittämänä. Radan puolelta alue on kaupunna yhtenäisen puistoyhteyksen takana.

Kaupunkikuva
Kaupunkirakenteen täydennetään sisäisesti kaupunkimaisen tiivilyllä, mutta ulkoisesti Hyvinkään mittakaavaan ja korttelityyppiin soveltuvalla rakenteella. Lähtelä keskustasta Siltakadun kohdalla rakennetaan täydyttä viereisten korttelien koordinaatioita. Alueen keskeinen aukio, tori, niveltää myös keskeisen raitin lävistämät asuinkortteilit osaksi keskustan kaupunkirakennetta. Raitin ilmekorttelien sisällä on tiivily kaupunkimainen.

Korttelien koko ja sisäistä korttelijakoa voidaan joustavasti muuttaa sopiviksi kokonaisuuksiksi tilanteen mukaan perussuhteen sisällä. Kortteilit rajaavat pääosin nelikerroksisilla rakenteilla, mutta paikoin merkitään kaupunkikuvaan kannalta tärkeät kohdat korkeammilla massoilla. Kaupunna keskustasta kortteilit korkeutta voidaan myös laskea aina kahteen kerrokseen asti. Matalammassa rakennuksissa voidaan käyttää viherkatoja (huivevien hallinta, kattomaaseman näkyminen korkeimmista rakennuksista). Kortteilit uukohdat tehdään tiestä, sisäkehästä käytetään korttelikotissa valelta värisävyjä.

Valaistus

Alueen Siltakadulta lukiolle ja keskuksukielelle johtava urbaani osaa korostetaan valaistuksella. Viro raitin pinta ja rakennusten juksivut valaistaan. Keskusraitin on mallitsemis valaistus rakennusten seinin kiinnitetyin tai ripustetuin valaisin. Korttelien välissä olevat raitin leveämmät kohdat on valaistuu voimakkaammin, samoin korttelien ja puistojen välillä olevat alueet. Radan varren "rantapajasto" ei korosteta vaan asetetaan tilaa rakennusten muodostamalle kaupunkisilhuetille. Valikoitout puit saavat valokylvin silhaista päin ja kukureittien valaistuksena on matalalta valaisevat pollat.

JULKINEN TILA

Elämäntienka ja sivupuikkuja
Kiipaluulehdutuksen yhtenä lähtökohdanta on ollut, että uusien kulkureittien ja päätaritin ohella nykyiset kulkureitit säilyvät. Paikan perinne pysyy ja muuttuu - tilaissa. Ympäristön rakentessa ne pikukiljaia joustavasti vaihtavat heman paikkaa. Päivän miejalan mukaan voi valita radan varren nopean pyöräreitit, päätaritin tai tulut sivupuut. Tululla reitellit tavantarin!

Aukioita, kaupunkivihreää, kaupunkivielijelyä, ruderatitje
Alueen rakennetut aukiot sijottuvat pääosin raitin varreen. Siltakadulta laskeutuu urbaani aukio vaihtuu lukiolle jälkeen genousajatuksen sisällä. Kortteilit rajaavat pääosin nelikerroksisilla rakenteilla, mutta paikoin merkitään aluetta kokoava pieni pippunainen torni. Edelleen aukiot ja tilat jatkuvat korttelien väliseen raitin kujatilaan. Radan viereinen puisto on levähtämisen, urheiluharrastusten ja kaupunkivielijelyn paikka. Nykyinen lampi vaihtaa heman paikkaa ja sille kerätään alueen pirtavaari. Rautatienuseoale on puistoalueen vastaparti. Puisto on New Yorkin tapan "Hyvinkään Low Line", joka henkköineen ja ruderatitienneen jatkaa alueen historiaa. Puiston jättäville sivuraitteille voidaan asuukaiden vapaaehtoisuudella ja pienelle liiketoiminnalle varata vantoja junavauvoja. Siellä työtön voi pitää kuppilaa, pastavielijelyä voi myydä naupurilleen yttejään ja mummit ja papat voivat tarvittaessa katsoa lasten perään.

Pitkää radan varren puistoalueita jaksotetaan hoidettumilla ja korttelien välin liittyvillä istutetuilla puisto-osilla ja vielypuistoilla. Isolle aarin kokoisilla pelloilla on mahdollista rakentaa pieni kasvihuone- varastorakennus. Lähempänä urheilukenttällä olevat pienet peltat ovat puolen aarin kokoisia. Rautatiealueen ja korttelien väliin maastoon radan vartta seuraten sijottuu pikaraitti. Pikaraitin on myös polkupyöräilijöiden nopea yhteys asemalle ja keskustaan. Raitin asemanpuoleiseen päähän rakennetaan Hangorradan ailtava yhteys asemalle. Radan reunaa kästellään maataiteen keinoin ja istuttamalla.

KORTTEELIT

Siltakadun päästä sekoittuneet keskustakortteilit
Maamerkki integri Hangonsillan kaupungin keskustaan. Eriistä keskitehdistä vastapäästä rakennetaan uusi maamerkki, joka alkaa rautatiealueen eteläpuolelta ja päättyy keskuksukielelle. Siltakadun suuntainen ja radan ylittävä liiketila ja kadun puoleinen katos toivottavat tulijan tervetulleeksi ja johdattavat kukijan päältä tilkin alas lukiolle ja uudelle asuinalueelle. Renton kiinteistön vastapäiseen rakennuskokonaisuuteen sijottuu liiketila, toimittoloja, palveluja ja asumista. Paikkaan soveltuu mm. senioreitasuminen kahvian elämästä koviin maastoon palveluoloon. Aseman viereen soveltuu urbaani asuminen ja auton elämä. Pihä voidaan korvata parvekkeilla tai terasseilla. Autopaikkatomaus korvataan yhteisiloihin liittyvillä polkupyörrien korjaus- ja säilytystiloilla. City Car -vuokra-aitoille on varattu pysäköintipaikkoja kannen alla olevaan pysäköintialueeseen.

Kylät - yhteisölliset kaupunkikortteilit
Kaupunkivihreän sisällä selkeärajaiset asuinkortteilit ovat pieniä yhteisöjä, joista on mahdollista muodostaa luonteeltaan erilaisia "muurikyliä". Pyöräilykaupungin jokaiseen uuteen kortteiliin liittyy pyöräily- ja korjaustila sekä keittotila varustettu asukkaiden yhteisillä. Se liittyy pihan ja pikakatuun, jolloin voi olla sekä sisällä että ulkona. Yhteisöllisiä varusteluja on mahdollista rakentaa kerrostalon lisäksi kaupunkivielijely, townhouseja, kaupunkipientaloja ja rivitaloja puutarhoihin. Asuinalue sopii kaikenikäisille: nuorille, urbaanikukulle, lapsiperheille ja senioreille. Pyöräilykaupungissa aseman ja keskustapalvelujen viereissä on helppo asua ja rakentaa vähähiilistä kaupunkia.

Elämäntienpa on paikallista. Kortteilit on pieniä kyläyhteisöjä, jossa on tilaa ilmaista itseään. Netikortteilit rajaavat pääosin IV-kerroksiset kerrostalot. Korttelien sisällä ja kadun varreen voi sijottaa pienempää mittakaavaa mm. kaupunkivielijelyä ja rivitaloja. Kaupunkivielijelyä voi harjoittaa tetyt parvekkeilla, "oma ovi & takaputarhaperiaatteella" sekä korttelien eteläpuolelle sijottuvilla puutarhapatioilla.

LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI

Raitti ei ole läpäijettävissä, mutta ajo kortteleihin tapahtuu sen kautta. Kaupungin liikenneverkko raitti purkaa autoliikenteen neljältä eri paikasta. Asuinkorttelien pysäköinti on kortteilin sisällä pihakannen alla. Kansi on toivasti aurinkoenergiaa kalliitettua, se ei ole koko sisäpinnan kokoinen ja sen kannessa on erikoisella neljän metrin reikä, josta kasvaa puita. Lounaspöytätyyn sijottuvan kaupan alueella pysäköinti on maan pinnalla pihakuilla.

AKAA KESTÄVÄ TOTEUTTAMINEN

Energiatohokuus
Ympäristöasiat on nostettu yhdeksi osaksi kiipaluulehdutusta, jotta kiipaluulehdutus olisi mahdollista toteuttaa myös rakentamismääräysten kiristyessä. Alueella on varauduttu aurinkoenergian hyödyntämiseen osana jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana vielypuistoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suuressa mittakaavassa lämpöenergian tuotto kiipaluulelle ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukojäähdytys tuo tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen polttolaitteilla kiipaluulehdutukseen.

Energiankäyttöä on huomioitu myös alueelle ideoitujen rakennusten ja toimintojen suunnittelussa. Jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana vielypuistoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suuressa mittakaavassa lämpöenergian tuotto kiipaluulelle ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukojäähdytys tuo tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen polttolaitteilla kiipaluulehdutukseen.

Energiankäyttöä on huomioitu myös alueelle ideoitujen rakennusten ja toimintojen suunnittelussa. Jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana vielypuistoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suuressa mittakaavassa lämpöenergian tuotto kiipaluulelle ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukojäähdytys tuo tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen polttolaitteilla kiipaluulehdutukseen.

Energiankäyttöä on huomioitu myös alueelle ideoitujen rakennusten ja toimintojen suunnittelussa. Jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana vielypuistoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suuressa mittakaavassa lämpöenergian tuotto kiipaluulelle ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukojäähdytys tuo tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen polttolaitteilla kiipaluulehdutukseen.

Energiankäyttöä on huomioitu myös alueelle ideoitujen rakennusten ja toimintojen suunnittelussa. Jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana vielypuistoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suuressa mittakaavassa lämpöenergian tuotto kiipaluulelle ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukojäähdytys tuo tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen polttolaitteilla kiipaluulehdutukseen.

Energiankäyttöä on huomioitu myös alueelle ideoitujen rakennusten ja toimintojen suunnittelussa. Jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana vielypuistoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suuressa mittakaavassa lämpöenergian tuotto kiipaluulelle ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukojäähdytys tuo tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen polttolaitteilla kiipaluulehdutukseen.

MITOTUS

Kerrosalat
Asuinkerrosalat on ilmoitettu siten, että asumista palvelevien tilojen (varastot, tekniset tilat, väestönsuojat, asukkaiden yhteiset kerhotilat, autohallit yms.) ala ei ole luovussa mukana. Tarkeempi kerrosalot mitoitetaan kortteilitain on ilmoitettu kiipaluulehdutusta numero 3.

KERROSALA YHTEENSÄ (km ²) / AP ja PP (kpl)	
ASUNTOJA	86615
PALV. ASUNTOJA	8800
LIKETILAA	12640
TOMITILAA	14000
KOULU	10000
AUTOPAIKAT	1479
POLKUPYÖRÄT	4228

Pysäköintipaikat
Pysäköintimittauksena on käytetty kiipaluulehdutusta annetta mitoitusta.

AUTOPAIKAT	
Asuinkerrostalojen korttelialue	1 ap/ 90 kem ²
Likiellat	1 ap/ 50 kem ²
Tomitilat, ravintola- ja kahviliellat	1 ap/ 70 kem ²
Koulu ja päiväkotit	1 ap/ 100 kem ²

Eriyysasuminen osalta toteutetaan 60 % mitoitussuhteen mukaisia autoaikoita.

Polkupyöräpaikat
Polkupyöräjen mitoitus 1 polkupyöräpaikka / asuinhuone. Puolet pyöräpaikoista tulee olla helposti käytettävää. Asuinkerrosalissa polkupyöräpaikat on pihakannen alla ja rakennusten maantasonkerrosten yhteisiltoissa.

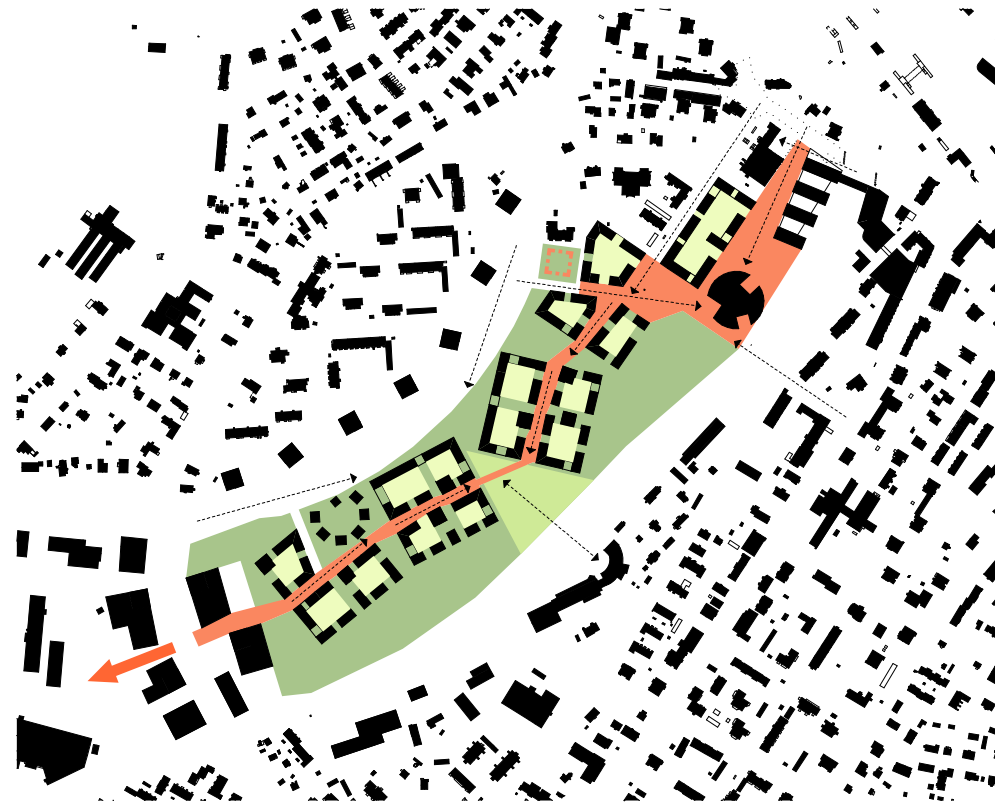

ALUEJULKISIVUKATKELMA RADALLE PÄIN (TORIN KOHDALTA) 1:500

TOIMINNOT 1:5000

- KESKUSTAOIMINTOJEN KORTTELIALUE
HYBRIDIKORTTELI – LIKETILAA, TOIMITILAA, PALVELUASUMISTA
- ASUIN- JA LIKERAKENNUSTEN KORTTELIALUE
LIKETILAA MAANTASOKERROKSISSA TORIN VIERESSÄ
- ASUINRAKENNUSTEN KORTTELIALUE
YHTEISTILAT MAANTASOKERROKSESSA PIHKADUN VARELLA
- ASUINRAKENNUSTEN KORTTELIALUE/ KAUPUNKIVILLAT
SÄILYTTÄVÄN KUKKULAN YMPÄRILLÄ
- LIIKE- JA TOIMISTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE
- YLEISTEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE
KOULU-, TILAT ASUINKORTTELEIDEN YHTEISKÄYTTÖÄ
- VIRKISTYSALUE, PUISTO, URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE

KAUPUNKITILAT / NÄKYMÄT / YHTEYDET 1:5000

- JULKINEN KAUPUNKITILA (AUKIO, TORI, PIHKATU, RAITTI)
- RAKENNE
- KAUPUNKIPUISTO, LÄHVIRKISTYSALUE
- KESKUSPUISTO - YHTEYS RAUTATIEMUSEOON
- ASUINKORTTELIN SUOJATTU PIHA
- TÄRKEÄ VISUAALINEN YHTEYS

LIIKENNE- JA PYSÄKÖINTIRATKAISUT 1:5000

- OLEMASSAOLEVAT YMPÄRIVÄT KADUT
- UUDET LIITYMÄKADUT
- PIHKATU/ KEVYEN LIIKENTEEN RAITTI
- OLEMASSAOLEVA KEVYEN LIIKENTEEN REITTI
- KEVYEN LIIKENTEEN REITTI/ PIKAPYÖRÄTIE
- KEVYEN LIIKENTEEN REITTI/ RAITATIENTEN YLI/ ALI
- KEVYEN LIIKENTEEN REITTI
- YHTEYS SILTAKADULLE
- HYBRIDIKORTTELIN PYSÄKÖINTIHALLI (RAKENNUSTEN JA LUISKAN ALLA)
- ASUINKORTTELIN PYSÄKÖINTI PIHKANNEN ALLA
- KOULUN VIERAS- / ASIOINTIPYSÄKÖINTI

HULEVESIEN HALLINTASUUNNITELMA

Hyvässä Hangonsillan alue on melko tasaista, joten hulevesien johtaminen alueella vaatii maanmuokkauksia siten, että alueelle saadaan riittävät kallistukset veden johtamiseksi sadevesiviemäriin. Hulevesien hallintaa on kilpaluusuunnitelmissa pyritty parantamaan pitämällä viheralueiden pinta-ala suurena, sillä alueesta hieman alle puolet on viheralueita. Lisäksi kilpaluusuunnitelmassa on muutamia vesialueita, joita voidaan hyödyntää hulevesiäntä.

Taulukossa 1 on esitelty alueen alustava jakautuminen erilaisiin maankäyttötaloihin.

Taulukko 1. Eri maankäyttötaloihin alustavat pinta-ala ja osuudet kokonaispinta-ala.

Maankäyttötapa	Pinta-ala, m ²	Prosenttiosuus, %
Vesialueet	4 400	2 %
Kattopinnat	42 700	18 %
Asfaltoidut pinnat	86 800	36 %
Viheralueet	106 700	44 %
Yhteensä	240 600	100 %

Tontin hulevesisuunnitelman laadinnassa mitoituksena on käytetty 150 l/(s, ha) tulevaa sadetta, jonka kesto on 10 minuuttia. Täällä mitoituksella eri pinoille tulevat sademäärät on esitelty taulukossa 2.

Taulukko 2. Eri pinoille tulevat sademäärät mitoituksella.

Pinta	Sademäärä, m ³
Vesialueet	40
Kattopinnat	390
Asfaltoidut pinnat	790
Viheralueet	970
Yhteensä	2 190

Viher- ja vesialueille tulevan sateen osuus on noin 46 % kokonaissademäärästä. Tällöin koviille pinoille tuleva sademäärä on yhteensä noin 1 180 m³. Osa tästä vesimäärästä voidaan johtaa viheralueille viivytettäväksi ja osa alueelle suunniteltuihin vesistöihin ojen ja pintakourujen avulla. Hulevesien viivytystä varten vesistöt on suunniteltu siten, että kuivan kauden aikana niiden pinta on matalalla, jotta sateen aikana vesistöt pystyvät säilömään mahdollisimman suuren osan hulevedestä.

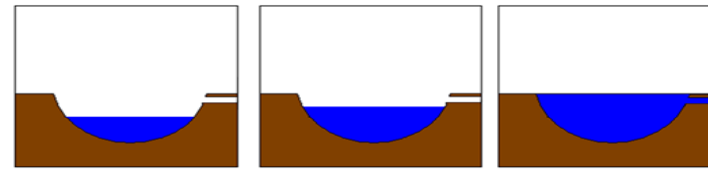
Vesistöjen pinnan nousua on havainnollistettu kuvassa 1.

Vesistöistä vedet johdetaan sadevesiviemäriin joko tunneleissa, kuten kuvassa 1, tai maanpinnalla kulkevien ojen kautta. Vesistöjä on kilpaluusuunnitelmassa sijoitettu alueen reunalle, joista ne on helppo johtaa nykyiseen sadevesiverkostoon. Vesistöihin kerääntävää hulevettä voidaan hyödyntää käyttämällä vesi muun muassa alueelle suunniteltujen puutarhapalstojen kasteluun. Tästä johtuen vesistöt on pyritty sijoittamaan mahdollisimman lähelle puutarhapalstoja ja muita istutusalueita.

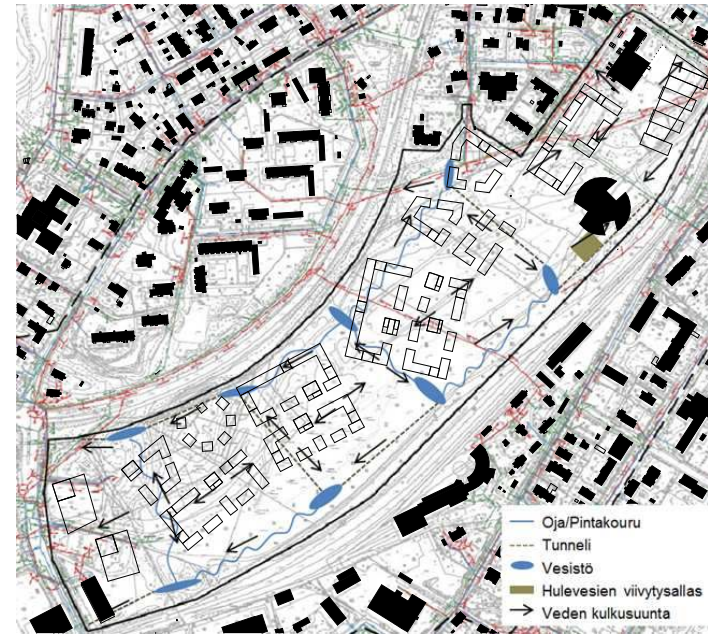
Alueen koillisosassa on paljon päälylytettyjä pintoja suhteessa viheralueiden määrään, joten tämän alueen vedet johdetaan osittain suoraan sadevesiviemäriin ja osa tarvittaessa alueen vieressä olevan jalkapallokentän alla sijaitsevaan hulevesien viivytysalustaan. Hulevesien hallintaa voidaan parantaa viherkatteiden avulla, sillä ne toimivat viivytävänä rakenteena. Tästä johtuen erityisesti alueen koillisosan kattopinta-ala mahdollisimman suuri osa pyritään toteuttamaan viherkattona.

Hulevesien johtamista pois alueelta on havainnollistettu kuvassa 2.

Kuvassa 2 esitetyt vesistöjen ja huleveden viivytysalustan sijainnit ovat alustavia ja saattavat muuttua toteutusvaiheessa. Myös ojen, pintakourujen ja tunneleiden sijainnit ovat alustavia ehdotuksia, ja esimerkiksi osa tunneleista voidaan korvata ojilla tai päinvastoin.

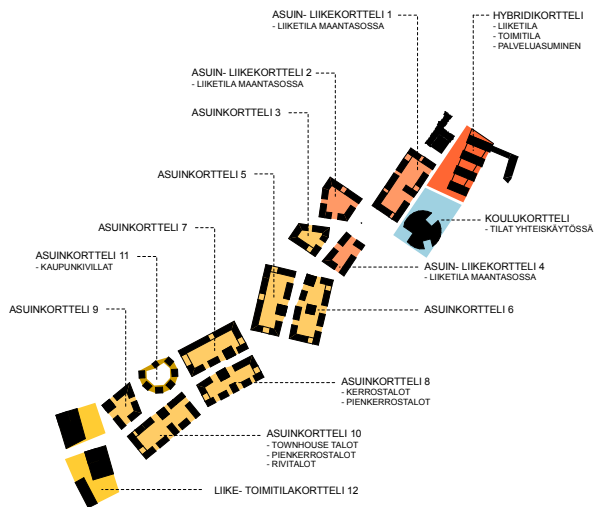

Kuva 1. Vesistöt toimivat alueella hulevesiäntä, jolloin niiden pinta on alhaalla kuivana aikana ja nousee sateisina kausina.

Kuva 2. Hulevesien johtaminen pois alueelta vesistöjen kautta sadevesiviemäriin. Sadevesien viivytysalustat sijoitetaan alustavasti jalkapallokentän alle.

MITOITUSTIEDOT KORTTELEITTAIN

KORTTELI	ASUNTOJA	AUTOPAKAT	POLKUPYÖRÄT
ASUINKORTTELI 1	6000	128	382
ASUINKORTTELI 2	6800	136	392
ASUINKORTTELI 3	6310	129	386
ASUINKORTTELI 4	5 900	120	360
ASUINKORTTELI 5	6000	128	382
ASUINKORTTELI 6	10175	203	609
ASUINKORTTELI 7	10760	215	645
ASUINKORTTELI 8	9070	181	543
ASUINKORTTELI 9	10000	200	600
ASUINKORTTELI 10	8400	168	504
ASUINKORTTELI 11	2000	40	120
LIKE-TOIMITILAKORTTELI 12	5000	100	300
KAKSI YHTEENÄ	86 615	1732	5196

NÄKYMÄ SUUTARINKUJALTA TORILLE

NÄKYMÄ PIHAKADULTA SUUTARINKUJALLE JA -KADULLE

NÄKYMÄ PIHAKADULTA

HAVAINNEKUVA 1:2000

NÄKYMÄ KOILLISESTA (KESKUSTAN SUUNNASTA) HANGONSILLAN ALUEELLE

” f a r f a l l e ”

”Polku on joustavuudessaan verraton, sillä tarvittaessa se vaihtaa paikkaa.”

HANGONSILLAN RAKENTEESTA JA ELÄMÄSTÄ

Kilpailualueelle saavutaan Sltakadulta, Läntiseltä yhdystieltä ja Kalevankadulta.

Alueen halkaisee sisäinen katu Sltakadulta Kalevankadulle. Katu on osin kevyenliikenteen raitti, osin pihakatu. Se alkaa keskustan suunnasta kävelykatuna ja laskeutuu lukiolle. Seltä se jatkuu torin kautta pihakatuna asuinkorttelien halki tilaa vaativan kaupan alueelle. Katu muuttaa suuntaa, jolloin näkymät vaihtuvat. Välillä se kapenee intiimiksi katutilaksi ja avautuu aukioille ja puistoihin. Katu on alueen elämänlanka ja kokoaa toiminnan ja liikenteen sekä ohjaa kaikkiin kortteleihin ja Sltakadun kautta keskustaan.

Alue jaksottuu poikittaisilla puistoilla asuinkortteleiksi, joita voi toteuttaa ajan saatossa yksi kerrallaan. Puistot ja kaupunkivihreä hengittävät asumisen osana tuoden elämää ja tapahtumia alueelle. Ne rytmittävät liikkumisen korttelista toiseen ja korostavat kortteleiden omia identiteettejä.

Sltakadun ja Renton ympäristö integroidaan monipuolisilla toiminnoilla ja rakennusten mittakaavalla keskustan osaksi. Sltakadun uusi maamerkki aloittaa kilpailualueen urbaanin osan, joka jalankulkuraittina laskeutuu sillalta keskuskatuksi. Raitin ja rakennusten alla on ympäröivän alueen autopaikkoja ja huollon vaatimat tilat. Raitilta on siihen liittyvien uudisrakennusten sisäänkäynnit. Uudet rakennukset ovat luonteeltaan monikäyttöisiä, hybriditaloja: alimmassa kerroksessa on mahdollisesti liiketilaa, talon keskiosassa toimistotilaa ja ylimmissä kerroksissa asuinhuoneistoja. Rivin päässä voisi olla palveluasuntoyksikkö.

Pyöreä keskuskatu, ”Kääntöpyörä” on kaupunkirakenteen toiminnallinen nivel, jonka vierestä on yhteydet ylikulkusillalle, urheilukentälle ja torin kautta asuntoalueelle.

Alueen koillispuolelta Sltakadulta keskuskatuksi syntyy intensiivinen ja uskottava Hyvinkään keskustan osa ja elävä kokonaisuus: siellä on työpaikkoja ja palveluja, siellä asutaan, opiskellaan urheillaan, katsotaan matseja, skeittaillaan, istutaan kentän kulman kioskilli kahvilla ja pelataan bouléta torin puitten ympäröimällä pienellä hiekkakentällä. Urheilukentän viereen sopii myös nuoris- ja opiskelijasuminen.

”Kaupunki luonnossa - luonto kaupungissa” sekoittuvat toisiinsa. Luonto rakennettuna, viljeltyä ja luonnonvaraisena on tärkeä sekä tilanmuodostuksessa että ihmisten elämässä. Ulkotila mahdollistaa eri-ikäisten ihmisten yhdessäolon, istuskelun, leikin, pallopelit, urheilun, loikoilemisen auringossa ja eripituiset juoksu-, hiihto- ja kävelylenkit jokaisen kunnan ja iän mukaan.

MAISEMA- JA KAUPUNKIKUVA

Maisema

Junanäkymä ja kaupunkisilhuetti muodostuvat korkeammasta Sltakadun pään kerrostalorakentamisesta ja puiston takaa nousevasta pääosin nelikerroksisten asuinkortteleiden levollisesta räystäsinjasta. Sen yläpuolelle nousee harkitusti muutamia korkeampia rakennuksia.

Puistot jakavat alueen kuuteen osaan. Luonteeltaan urbaanimpi ja kivisempi koillispuolella katkeaa puuistutusten kehystämään toriaukioon urheilukentän ja sillan kohdalla. Asuinkorttelit katkeavat puistoin neljään osaan ja erottuvat lounaispuolella kaupan alueesta kapealla puistovyöhykkeellä. Kortteleiden väliin sijoituvilla puistoilla on kullakin oma luonteensa: urheilukentän puolesta Läntiselle yhdystielle ulottuva puiston on peleille ja leikeille, alueen keskellä oleva Läntiseltä yhdystieltä aukeava keskuspuisto avaa näkymät veturimuseolle. Puisto on rauhallinen istutettu perhepuisto – paikka eväretkille ja leppoisalle yhdessäololle. Läntisen Yhdystien varren kummun laki on säilytetty mahdollisimman luonnonvaraisena ja siitä radalle ulottuva puistovyöhyke on olemukseltaan luonnontilaisempi, osin niittymäinen.

Läntistä Yhdystietä Hyvinkään keskustaan saavuttaessa Hangonsillan alue näkyy puiden takaa puistovyöhykkeiden rytmittämänä. Radan puolelta alue on kauempana yhtenäisen puistovyöhykkeen takana.

Kaupunkikuva

Kaupunkirakenne täydennetään sisäisesti kaupunkimaisen tiiviillä, mutta ulkoisesti Hyvinkään mittakaavaan ja korttelityyppiin sovitulla rakenteella. Lähellä keskustaa Siltakadun kohdalla rakenne täydentää viereisten kortteleiden koordinaatistoa. Alueen keskeinen aukio, tori, niveltää muut keskeisen raitin lävistämät asuinkorttelit osaksi keskustan kaupunkirakennetta. Raitin ilmekortteleiden sisällä on tiiviin kaupunkimainen.

Kortteleiden kokoa ja sisäistä tonttijakoa voidaan joustavasti muuttaa sopiviksi kokonaisuuksiksi tilanteen mukaan perusajatuksen sisällä. Korttelit rajataan pääosin neljäkerroksisella rakenteella, mutta paikoin merkitään kaupunkikuvan kannalta tärkeät kohdat korkeammilla massoilla. Kauempana keskustasta korttelin korkeutta voidaan myös laskea aina kahteen kerrokseen asti. Matalammissa rakennuksissa voidaan käyttää viherkattoja (hulevesien hallinta, kattomaiseman näkyminen korkeimmista rakennuksista). Korttelin ulkokehät tehdään tiilestä, sisäkehällä käytetään korttelikohtaisia vaaleita värisävyjä.

Valaistus

Alueen Siltakadulta lukiolle ja keskusaukiolle johtavaa urbaani osaa korostetaan valaistuksella. Vain raitin pinta ja rakennusten julkisivut valaistaan. Keskusraitti on maltillisemmin valaistu rakennusten seiniin kiinnitetyn tai ripustetun valaisimen. Kortteleiden välissä olevat raitin leveämmät kohdat on valaistu voimakkaammin, samoin kortteleiden ja puistojen risteyskohtiin jäävät alueet. Radan varren ”rantapuistoa” ei korosteta vaan annetaan tilaa rakennusten muodostamalle kaupunkisilhuetille. Valikoidut puut saavat valokylvyn alhaalta päin ja kulkureittien valaistuksena on matalalta valaisevat pollarit.

JULKINEN TILA

Elämänlanka ja sivupolkuja

Kilpailuehdotuksen yhtenä lähtökohdana on ollut, että uusien kulkureittien ja pääraitin ohella nykyiset kulkureitit säilyvät. Paikan perinne pysyy ja muuttuu – hitaasti. Ympäristön rakentuessa ne pikkuhiljaa

joustavasti vaihtavat hieman paikkaa. Päivän mielialan mukaan voi valita radan varren nopean pyöräreitin, pääraitin tai tutut sivupolut. Tutuilla reiteillä tavataan!

Aukioita, kaupunkivihreää, kaupunkiviljelyä, ruderaatteja

Alueen rakennetut aukiot sijoittuvat pääraitin varteen. Siltakadulta laskeutuva urbaani aukio vaihtuu lukion jälkeen geometrisesti istutettuun pikkukaupunkimaiseen keskusaukioon, toriin, jossa puiden ja hiekkakentän lisäksi on aluetta kokoava pieni piippumainen torni. Edelleen aukiot ja tilat jatkuvat kortteleiden väliseen raitin kujatilaan.

Radan viereinen puisto on levähtämisen, urheiluharrastusten ja kaupunkiviljelyn paikka. Nykyinen lampi vaihtaa hieman paikkaa ja sille kerätään alueen pintavesiä. Rautatiemuseoalue on puistoalueen vastapari. Puisto on New Yorkin tapaan ”Hyvinkään Low Line”, joka heinikkoineen ja ruderaatteineen jatkaa alueen historiaa. Puistoon jätettävälle sivuraiteelle voidaan asukkaiden vapaaehtoistoiminnalle ja pienelle liiketoiminnalle varata vanhoja junavaunuja. Sellä työtön voi pitää kuppilaa, palstaviljelijä voi myydä naapurilleen yrttejään ja mummut ja papat voivat tarvittaessa katsoa lasten perään.

Pitkää radan varren puistoaluetta jaksotetaan hoidetummilla ja kortteleiden väliin liittyvillä istutetuilla puisto-osilla ja viljelypalstoilla. Isoille aarin kokoisille palstoille on mahdollista rakentaa pieni kasvihuone- varistorakennus. Lähempänä urheilukenttää olevat pienet palstat ovat puolen aarin kokoisia.

Rautatiealueen ja korttelien välimaastoon radan vartta seuraten sijoittuu pikaraitti. Pikaraitti on myös polkupyöräilijöiden nopea yhteys asemalle ja keskustaan. Raitin asemanpuoleiseen päähän rakennetaan Hangonradan alittava yhteys asemalle. Radan reunaa käsitellään maataiteen keinoin ja istuttamalla.

KORTTELIT

Siltakadun pään sekoittuneet keskustakorttelit

Maamerkki integroi Hangonsillan kaupungin keskustaan

Entistä kenkätehdasta vastapäätä rakennetaan uusi maamerkki, joka alkaa rautatiealueen eteläpuolelta ja päättyy keskuskulkiolle. Siltakadun suuntainen ja radan ylittävä liiketila ja kadun puoleinen katos toivottavat tulijan tervetulleeksi ja johdattavat kulkijan pääraittia pitkin alas lukiolle ja uudelle asuntoalueelle. Renton kiinteistön vastapäiseen rakennuskokonaisuuteen sijoittuu liiketilaa, toimitiloja, palveluja ja asumista. Paikkaan soveltuu mm. senioriasuminen katutasen elämää luovine maantason palvelutiloineen. Aseman viereen soveltuu urbaani asuminen ja autoton elämä. Piha voidaan korvata parvekkeella tai terassilla. Autopaikattomuus korvataan yhteistiloihin liittyvillä polkupyörien korjaus- ja säilytystiloilla. City Car –vuokra-autoille on varattu pysäköintipaikkoja kannen alla olevaan pysäköintilaitokseen.

Kylät - yhteisölliset kaupunkikorttelit

Kaupunkivihreän sisällä selkeärajaiset asuinkorttelit ovat pieniä yhteisöjä, joista on mahdollista muodostaa luonteeltaan erilaisia ”muurikyliä”. Pyöräilykaupungin jokaiseen uuteen kortteliin liittyy pyörien säilytys- ja korjaustila sekä keittiöllä varustettu asukkaiden yhteistila. Se liittyy pihaan ja pihakatuun, jolloin voi olla sekä sisällä että ulkona. Yhteistiloja varioidaan siten, että ne muodostavat toiminnallisen jatkumon korttelista toiseen. Eri kortteleissa on toimintoiltaan erilaisia yhteistiloja. Ne voivat liittyä ja avautua myös keskusraitille. Yhteistilat ovat paikka lapsille, nuorille ja aikuisille omien

juttujen kehittelyyn, ne ovat kuntosali, teatteri- tai studiotiloja, mamma- ja mummockahviloita, verstaita, korjauspajoja jne. Myös pienimuotoinen liiketoiminta ja asukkaiden omat tai yhteiset etätyöpisteet voivat sijoittua näihin tiloihin ja osaltaan elävöittää kaupunkia niin piholle kuin päärailillekin.

Korttelien ulkokehän sisäpuolelle on mahdollista rakentaa kerrostalojen lisäksi kaupunkivilloja, townhouseja, kaupunkipientaloja ja rivitaloja puutarhoineen. Asuinalue sopii kaikenikäisille: nuorille, urbaanisinkuille, lapsiperheille ja senioreille. Pyöräilykaupungissa aseman ja keskustapalvelujen vieressä on helppo asua ja rakentaa vähähiilistä kaupunkia.

Elämäntapa on paikallista. Kortteli on pieni kyläyhteisö, jossa on tilaa ilmaista itseään. Neliökortteleita rajaavat pääosin IV-kerroksiset kerrostalot. Kortteleiden sisälle ja kadun varteen voi sijoittua pienempää mittakaavaa mm. kaupunkivilloja ja rivitaloja. Kaupunkiviljelyä voi harjoittaa tietysti parvekkeilla, ”oma ovi & takapuutarhaperiaatteella” sekä korttelien eteläpuolelle sijoittuvilla puutarhapalstoilla.

LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI

Raitti ei ole läpiajettavissa, mutta ajo kortteleihin tapahtuu sen kautta. Kaupungin liikenneverkkoon raitti purkaa autoliikenteen neljästä eri paikasta.

Asuinkortteleiden pysäköinti on korttelin sisällä pihakannen alla. Kansi on loivasti auringon suuntaan kallistettu, se ei ole koko sisäpihan kokoinen ja sen kannessa on erikokoisia neliön muotoisia reikiä, joista kasvaa puita. Lounaispäätyyn sijoittuvan kaupan alueella pysäköinti on maan pinnalla pihaluodeilla.

AIKAA KESTÄVÄ TOTEUTTAMINEN

Energiatehokkuus

Ympäristöasiat on nostettu yhdeksi osaksi kilpailuehdotusta, jotta kilpailuehdotus olisi mahdollista toteuttaa myös rakentamismääräysten kiristyessä. Alueella on varauduttu aurinkoenergian hyödyntämiseen osana jalkapallokentän katsomorakennuksia sekä osana viljelypalstoja. Lisäksi rakennukset ovat suunnattu siten, että niissä pystytään hyödyntämään aurinkoenergiaa tehokkaasti. Suurella mittakaavassa lähienergiantuotanto kilpailualueella ei kuitenkaan ole perusteltua, koska paikallinen kaukolämpöyhtiö tuottaa tällä hetkellä suurimman osan energiasta ympäristöystävällisesti jätteen poltolla kilpailukykyiseen hintaan.

Energianäkökulmat on huomioitu myös alueelle ideoitujen rakennusten ja toimintojen suunnittelussa. Jalkapallokenttä on sijoitettu lähelle koulua ja muita rakennuksia, joka mahdollistaa jalkapallokentän hyödyntämisen tekojäätalvinaikaan energiatehokkaasti. Tällöin kentän jäädyttämisestä syntyvä lauhdelämpöenergia voidaan johtaa koulurakennuksen ja tällä tavoin palvella energia- ja kustannustehokkaasti molempia tarpeita. Asuinrakennukset ovat puolestaan keskellä, joka mahdollistaa aleen koillis- ja luoteispäässä sijaitsevilla rakennuksilla ja toiminnoilla mahdollisesti syntyvän hukkalämmön siirtämisen asuinrakennusten hyödynnettäväksi.

Sähköautojen latauspaikkoja ehdotetaan myös sijoitettaviksi alueelle. Yhteisessä käytössä olevat latauspaikat olisi luontevaa sijoittaa koulun ja jalkapallon kentän yhteyteen. Tällöin sähköautojen tarvitsema sähköenergia voitaisiin ottaa katsomorakennuksiin sijoitettavista aurinkopaneeleista.

Joustava kaava – periaatteet

- Määritellään korttelien ulkokehän rakenne, jolloin vapaudet ovat sen sisällä.

- Toteutetaan kortteli kerrallaan. Arkkitehdit tekevät yhteistyötä ja vastaavat edellisen suunnittelijan asettamaan haasteeseen.
- Kun arkkitehtuurin sääntely on periaatetasolla, suunnitelma kestää aikaa ja pitemmänkin toteuttamisajan. Tilaa jää myös uusille ajatuksille.
- Täydennysrakentamisella syntyy toiminnallisesti monipuolista ja ajallisesti kerrostunutta kaupunkiympäristöä, jossa luonto rakentuu asuntoalueen osaksi. Kaupunkikuva on mittakaavaltaan hallittu ja korkeatasoinen.
- Uusi keskuskukio ja siellä järjestettävillä tilaisuuksilla ydinkeskustan kulttuuritarjonta monipuolistuu. Sijainti keskustassa asuntoalueen vieressä avaa mahdollisuuksia yhteistoimintaan ja monenlaiseen luovaan toimintaan.
- Rautatiehistoria näkyy alueen rakennusmateriaaleissa tiilen ja puun käyttönä ja myös pienimittakaavaisuutena. Radan varsi on uusi "radan ranta-alue". Ympäristöarvojen vaaliminen näkyy metsän säilyttämisenä ja muuttuvan radan reuna-alueen ympäristörakentamisena. Liikkumisen historiaa vaalitaan kevyen liikenteen reittien linjauksissa. Puurakentamisen perusteena ovat sekä ekologia että alueella toiminut lautatarha.
- Monipuolinen ympäristö ja erityyppiset asuinrakennukset mahdollistavat asumisen ja työn yhdistämisen, kaupunkiviljelyn, erilaiset elämäntavat ja urbaanin asumisen.
- Ehdotuksessa esitetty Hangonsillan alue on toiminnallisesti monipuolinen. Alueella on paikkoja yhdessäoloon.
- Alueesta syntyy kaunis ja viihtyisä kokonaisuus, jossa on hyvä elää.

MITOITUS

Kerrosalat

Asuinkerrosalat on ilmoitettu siten, että asumista palvelevien tilojen (varastot, tekniset tilat, väestönsuojat, asukkaiden yhteiset kerhotilat, autohallit yms.) ala ei ole luvussa mukana. Tarkempi kerrosalojen mitoituskortteleittain on ilmoitettu kilpailuplanssilla numero 3.

KERROSALA YHTEENSÄ (kem²) / AP ja PP (kpl)

ASUNTOJA	86615
PALV. ASUNTOJA	8800
LIIKETILAA	12640
TOIMITILAA	14000
KOULU	10000
AUTOPAIKAT	1479
POLKUPYÖRÄT	4228

Pysäköintipaikat

Pysäköintimitoituksena on käytetty kilpailuohjelmassa annetta mitoitusta.

AUTOPAIKAT

Asuinkerrostalojen korttelialue	1 ap/ 90 kem ²
Liiketilat	1 ap/ 50 kem ²
Toimitilat, ravintola- ja kahvilatilat	1 ap/ 70 kem ²
Koulut ja päiväkodit	1 ap/ 100 kem ²

Erityisasumisen osalta toteutetaan 60 %mitoitushjeen mukaisista autopaikoista.

Polkupyöräpaikat

Polkupyörien mitoitus 1 polkupyöräpaikka / asuinhuone. Puolet pyöräpaikoista tulee olla helposti käytettäviä. Asuinkortteleissa polkupyörien säilytyspaikat on pihakannen alla ja rakennusten maantasokerrosten yhteistiloissa.